

Aanbiedingsbrief Kaderrapportage DDK Q4 2015

Niemand tussen wal en schip

Bijgaand vindt u de 4^e kwartaalrapportage voor het sociaal domein (Q4). Dit is een bijzondere kwartaalrapportage, omdat het een eerste beeld geeft van het jaar 2015 als geheel. 2015 werd landelijk gezien als een heel spannend jaar. Met de decentralisaties werden gemeenten verantwoordelijk voor de Jeugdwet, de Participatiewet en voor de vernieuwde Wmo met daarin voormalige AWBZ-taken als Beschermd wonen en begeleiding.

Een gigantische operatie, omdat het niet alleen financieel een flinke uitdaging is, maar ook direct ingrijpt op het persoonlijk leven van onze inwoners. Een verantwoordelijkheid waarbij Doetinchem als uitgangspunt genomen heeft dat niemand tussen wal en schip mag vallen. Financieel betekende de decentralisaties voor 2015 dat de gemeente Doetinchem bijna €65 miljoen aan extra budget heeft gekregen voor het uitvoeren van taken die het Rijk en de provincie in 2014 € 67 miljoen hebben gekost. Voor de bestaande taken kreeg de gemeente in 2015 nog eens €1,5 miljoen minder budget. In totaal ging het voor 2015 om een korting van €3,5 miljoen.

In deze aanbiedingsbrief vindt u de belangrijkste highlights en aandachtspunten uit de 4e kaderrapportage. Voor een toelichting op het voorgestelde vervolgproces (eerste evaluatie) verwijzen we u naar bijgaande raadsmededeling.

Tevreden maar alert

Op dit moment kijken we redelijk tevreden terug op 2015. De gemeente heeft laten zien de dienstverlening aan haar inwoners zonder grote calamiteiten te kunnen overnemen. Ondanks de omvang van de transitie hebben betrokken medewerkers op de werkvloer er zo goed mogelijk voor gezorgd dat de ondersteuning voor onze inwoners gewoon doorging.

Dat geldt voor o.a. inkomensondersteuning en re-integratie, ondersteuning thuis, begeleiding, dagbesteding, verslavingszorg, geestelijke gezondheidszorg en hulp aan jeugdigen die dat nodig hebben. In alle wijken en dorpen zijn inmiddels Buurtcoaches actief: outreachend, benaderbaar en met een breed takenpakket. Er zijn collectieve initiatieven als de Stadskamer tot bloei gekomen en ook het Meedoenarrangement voorziet duidelijk in een behoefte van de doelgroep. Ingezet is op realisatie van nieuwe voorzieningen op collectief en/of preventief gebied. Zo maken we het *met elkaar, voor elkaar* mogelijk om breed mee te doen in de samenleving:

Er is nog veel werk te doen. Nog niet alle (financiële) consequenties zijn bekend. Uiteraard zijn er bij zo'n grote verandering nog hiccups en verbeterpunten waar we samen aan moeten en zullen blijven werken. Signalen uit de samenleving nemen we serieus en problemen proberen we zo goed mogelijk op te lossen.

Maar door de bank genomen lijkt Doetinchem op de goede weg.

Dit wordt ook onderschreven door de uitkomsten van het onderzoek van het *Evaluatiebureau Publieke Gezondheid (EPG)*, waarmee de gemeente Doetinchem voor deze kaderrapportage over 2015 een samenwerking is aangegaan. Het EPG heeft daarnaast onderzocht hoe onze inwoners de decentralisaties en de vernieuwde werkwijze hebben ervaren.

Highlights

- Er hebben zich in 2015 (als gevolg van de decentralisaties) geen grote en/of talrijke calamiteiten in het sociaal domein voorgedaan die direct invloed hebben gehad op individuele inwoners;
- Het aantal bijstandsgerechtigden heeft zich in 2015 gestabiliseerd op ongeveer 1150 personen, waarbij we wel kleine verbetering zien in de gemiddelde trede op de participatieladder van deze inwoners;
- Zorgplein heeft inmiddels ruim 1800 Gesprekken gevoerd, waarbij met name in de *Ondersteuning thuis – Schoon huis* te zien is dat we meer inwoners bedienen, maar dat die gemiddeld wel minder ondersteuning ontvangen (vangnetvoorziening);
- Buurtplein ondersteunt in 2015 ruim 2000 inwoners, waarbij ondersteuning in het op orde krijgen van de financiën van de inwoner vaak een doel is.

Aandachtspunten

- Aan het einde van 2015 hebben we in Doetinchem ruim 1100 jeugdigen die jeugdhulp ontvangen op grond van de Jeugdwet. Daarmee zijn wij verantwoordelijk voor meer jeugdigen dan we aan het begin van het jaar in onze systemen hadden staan. Dat heeft voor een groot deel te maken met het feit dat de overgedragen gegevens niet compleet waren en dat we dus gaandeweg het jaar meer Doetinchemse jeugdigen “hebben leren kennen” (die eerder al ondersteuning kregen). Daarnaast is er ook nieuwe instroom (via jeugdconsulent of Buurtcoach) en via de Melding Aanvang Zorg (MAZ) die een jeugdige via de jeugd- of huisarts kan krijgen. Opvallend is dat deze laatste weg relatief vaak gevonden wordt (380 MAZ'en); we monitoren dit zorgvuldig.
- Het aantal bezwaarzaken is onder de prognose gebleven, ook het aantal klachten gerelateerd aan het sociaal domein was kleiner dan in 2014. In de doorlooptijden van bezwaren op het gebied van de Wmo is een achterstand ontstaan. We vinden dit een aandachtspunt, omdat langlopende bezwaren een grote invloed hebben op betreffende inwoners. Inmiddels is extra formatie ingezet om deze in te lopen;
- Risico's hebben zich vooral gemanifesteerd op financieel vlak. Het gaat dan met name om de vraag of er voldoende budget is in relatie tot de reële uitgaven, en of de uitvoeringsorganisaties voldoende toegerust zijn op hun taken. Een ander risico is of we samen met aanbieders in staat zijn voldoende te transformeren naar voorliggende voorzieningen en oplossingen in eigen kracht, en/of een beweging van zware naar lichtere ondersteuning (waar dat kan) mogelijk is.

Financiën

Wat betreft de financiën voor DDK over 2015 zullen we eerste overall-resultaten presenteren bij de Jaarrekening. Op dat moment kunnen we een beeld geven van de reële uitgaven in 2015 ten opzichte van de begrote budgetten.

'Oude' taken

Van de taken die voor 2015 al bij gemeenten waren belegd kunnen we op dit moment een redelijke inschatting maken van de reële uitputting in 2015. Op dit moment lijken de 'oude' taken in 2015 uitgevoerd te worden met een plus van € 1,1 miljoen ten opzichte van de begroting. Hierbij houden we een slag om de arm tot de definitieve bedragen bij de Jaarrekening bekend zijn. Conform de verwachting in DDK3 wordt dit bedrag gedeeltelijk ingezet om de gedane investeringen in preventie in 2015 te financieren. Deze moet uitdrukkelijk in het licht gezien worden van het uitgangspunt van zoveel mogelijk (financiële) ontschotting: we zien het sociaal domein immers als een geheel van (oude én nieuwe) taken en bijbehorend geheel van uitgaven. Het gaat hier dus om een "administratieve tussenstand".

'Nieuwe' taken

Voor de nieuwe taken kunnen we op dit moment nog geen betrouwbare inschatting geven van het resultaat over 2015. Dit heeft een aantal oorzaken:

- Doetinchem kiest ervoor zoveel mogelijk van de zorg die in 2015 gebruikt is ook op de Jaarrekening van 2015 te laten drukken en niet door te laten lopen naar 2016. Dit betekent dat we de cijfers zo laat mogelijk 'vastklikken' voor de Jaarrekening 2015.
- Landelijk is met de SVB afgesproken dat zij de gegevens van de pgb-houders 9 mei aan gemeenten zullen aanleveren.
- Op het gebied van jeugd zijn regionaal afspraken gemaakt over verevening. Pas wanneer alle regiogemeenten hun resultaten voor 2015 hebben, kan definitief worden geconcludeerd of de acht regiogemeenten uitkomen met de begrote budgetten.
- De lijsten die de gemeenten aan het eind van 2014 overgedragen hebben gekregen bleken vaak niet in overeenstemming met de werkelijkheid. Zo bleken er met name op het gebied van Beschermd wonen en Jeugd veel van onze inwoners wel zorg te ontvangen, terwijl ze niet bij ons bekend waren. Mede hierdoor heeft het het hele jaar geduurd om onze basisbestanden op orde te krijgen. Deze basisbestanden zijn van belang om de werkelijk geleverde zorg te kunnen vergelijken met de begroting van 2015.

Dit levert ook financiële risico's op, deze vindt u terug in de rapportage,